Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) dosarul nr. 2rc-243/23
Judecător: Daria Sușchevici 2-18176180-02-2rc-10072023

D E C I Z I E

28 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Dorin Dulghieru și Ala Malîi

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de avocatul Leșan Nicolae în interesele ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.05.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva ***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat,-

A CONSTATAT:

Circumstanţele cauzei.

La 27.04.2018 ***** a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat.

În faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului ***** - *****, fiind împuternicit în baza procurii nr.06/01-04/568 din 07.02.2023 în ordinea art. 186[1] Cod de procedură civilă, a ridicat excepția de tardivitate a cererii de chemare în judecată depusă de *****împotriva ***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat, ca fiind tardivă.

În susținerea cererii cu privire la repunerea în termen a acțiunii și la cererea privind excepția de tardivitate formulată, reprezentantul pârâtului ***** ***** a indicat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30.11.2019, s-a admis recursul declarat de ***** s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14.05.2019, și s-a restituit spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în prima instanță, în temeiul art. 427 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă.

Drept urmare, ținând cont de concluziile expuse în decizia instanței de recurs și de dispozițiile art. 16 alin. (1) Cod de procedură civilă, conchide asupra necesității reexaminării cererii de repunere în termen a acțiunii și cererii privind excepția de tardivitate a acțiunii, până la începerea examinării cauzei în fond așa cum rezultă nemijlocit și din art. 186 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă.

***** a indicat că cererea de chemare în judecată este depusă cu omiterea termenului de prescripție, iar acest fapt este confirmat nemijlocit și de către reclamant, care a depus în acest sens, cerere de repunere în termen a acțiunii.

Prin urmare, a susținut că problema principală ce urmează a fi clarificată de instanța de judecată, la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, se rezumă la stabilirea faptului, dacă probele și argumentele invocate de reclamant confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură - depunerea cererii de chemare în judecată.

La fel a menționat că urmează a fi specificat că, prin raportare la data nașterii raporturilor juridice (19 noiembrie 2012- 22 august 2014), litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în vigoare până la 1 martie 2019.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.05.2023, s-a respins cererea reprezentantului reclamantului *****, avocatului Leșan Nicolae cu privire la repunerea în termen.

- S-a admis cererea reprezentantului pârâtului ***** ***** privind ridicarea excepției de tardivitate.
- S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat, ca fiind tardivă.

Solicitarea recurentului.

La 22.06.2023 avocatul Leșan Nicolae în interesele ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.05.2023, solicitând casarea actului contestat, emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii de repunere în termen și respingerea cererii privind excepția de tardivitate.

Argumentele recurentului.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de fond sunt vădit contrare cadrului normativ național aplicabil în speță, practicii judiciare, precum şi prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților fundamentale.

A menționat că din constatările din Decizia Curții de Apel Chișinău din 10.10.2017, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28.03.2018, precum şi constatările din Decizia Curții Supreme de Justiție din 29.11.2022 se demonstrează că ***** dobândește dreptul de a înainta şi solicita încasarea prejudiciului privind bunul imobil din *****

Concretizează că, odată cu emiterea Deciziei definitive din 10.10.2017 menținută prin încheierea irevocabilă din 28.03.2018, ***** după data de 28.03.2018 a fost în drept să înainteze pretenție către ***** privind încasarea prejudiciului sub formă de venit ratat.

Astfel, menționează că *****până la expunerea Colegiului Curții Supreme de Justiție prin încheierea irevocabilă din 28.03.2018 nu a înaintat careva pretenții, în condițiile în care pe rol se afla spre examinare cauza civilă intentată de *****către*****privind încasarea prejudiciului.

Prin urmare, consideră cu certitudine că *****, respectând prevederile legale a așteptat expunerea/poziția instanței supreme, iar ulterior şi-a exercitat dreptul de a înaintat acțiune, față de *****

A invocat circumstanțele, înserate în cererea de recurs depusă în mod scris și a menționat că, argumentarea de către reclamantului/ recurent a cererii cu privire la repunerea în termen, poate fi luată în calcul de instanța de judecată ca o justificare de omitere a termenului de depunere a acțiunii şi se încadrează în categoria motivelor întemeiate.

Astfel, prin prisma prevederilor legale, termenul de acțiunea poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru şi prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune cererea în termen.

În acest sens, SA„IPDA” a menționat că restabilirea dreptului asupra imobilul abia la data de 28.03.2018 prin Hotărârea definitivă şi irevocabilă, constituie circumstanță obiectivă de „repunere :n termen” şi exercitarea accesului la justiție.

Indică că reieșind din necesitatea de asigurare a unei protecții eficiente a dreptului de proprietate şi a garantării dreptului la un proces echitabil potrivit jurisprudenței CEDO solicită admiterea cererii de recurs.

Consideră eronată soluția instanței de fond cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 186^1 CPC şi respingerea acțiunii ca tardivă, ori este cert faptul că, pricina a fost pusă pe rol, prin urmare instanța de judecată urma să se expună pe fond, deoarece prevederile art.186^1 statuează că cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extensivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare şi numai târziu.

<u>Argumentele intimatului.</u>

La 11.10.2023 prin intermediul Direcției de Informare și Documentare a Curții de Apel Chișinău, ***** a prezentat referință împotriva cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea cererii depuse și menținerea încheierii instanței de fond.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea recepționării încheierii instanței de fond din 29.05.2023, astfel prin depunerea cererii de recurs la 22.06.2023, recurentul a respectat termenul de 15 zile prevăzut de lege.

Aprecierea instanței .de recurs.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 29.05.2023, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) Cod de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În baza art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând argumentele cererii de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău constată că, concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii

În conformitate cu art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție

extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.

Prevederile art. 272 alin. (1) Cod civil, stabilește că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Potrivit art. 279 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul de prescripție extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărat. Repunerea în termen nu poate fii dispusă decît dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Din materialele cauzei reiese că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.05.2023, s-a respins cererea reprezentantului reclamantului *****, avocatului Leșan Nicolae cu privire la repunerea în termen.

- S-a admis cererea reprezentantului pârâtului ***** ***** privind ridicarea excepției de tardivitate.
- S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat, ca fiind tardivă

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a constatat că la 17 .11.2014, ***** și-a redobândit dreptul de proprietate, astfel termenul în interiorul căruia ***** putea să-și apere drepturile sale pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, a fost depășit, deoarece, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.11.2014, acesta și-a redobândit dreptul de proprietate la data adoptării deciziei din 17.11.2014 (fapt reconfirmat, inclusiv, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.10.2017 și decizia Curții Supreme de Justiție din 29.11.2022), însă acțiunea a fost depusă abia la 27.04.2018

Coroborând prevederile legale la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că instanța de fond corect a dispus respingerea cererii reprezentantului reclamantului *****, avocatului Leșan Nicolae cu privire la repunerea în termen.

Totodată, instanța de fond a dispus din perspectiva respingerii cererii de repunere, admiterea cererii reprezentantului pârâtului ***** ***** privind ridicarea excepției de tardivitate și s-a respins respins cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat, ca fiind tardivă.

La caz, se apreciază că în speța dată nu s-a constatat existența indiciilor de admitere a cererii de repunere în termen declarată de ***** .

În continuare, Colegiul civil evidențiază că argumentele invocate în cererea de recurs vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, astfel poziția recurentului este neîntemeiată și nefondată, ori circumstanțele expuse în cererea de recurs au fost dezbătute prin încheierea contestată.

Prin urmare, în circumstanțele descrise Colegiul civil consideră corectă concluzia instanței de fond, astfel, cererea de recurs depusă urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată și menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.05.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva ***** privind încasarea prejudiciului în formă de venit ratat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Anatol Pahopol

judecătorii Dorin Dulghieru

Ala Malîi